

Anmälade företag

Ahlsell Sverige AB, 556012-9206, 117 98 Stockholm

Ombud: advokaten Olle Rislund och bitr. juristen Helena Selander,
BOKWALL RISLUND Advokatbyrå, Funckens gränd 1, 111 27 Stockholm

Saken

Anmälan enligt 4 kap. 6 § konkurrenslagen (2008:579) om företagskoncentration;
nu fråga om särskild undersökning

Beslut

Konkurrensverket beslutar att genomföra en särskild undersökning enligt
4 kap. 11 § konkurrenslagen av Ahlsell Sverige AB:s planerade förvärv av ensam
kontroll över tillgångar utgörande ViaCons AB:s VA-verksamhet i Sverige.

Bakgrund

Ahlsell Sverige AB (Ahlsell) har den 28 juni 2017 anmält förvärv av ensam
kontroll över tillgångar utgörande ViaCons AB:s VA-verksamhet i Sverige
(ViaCon VA). Koncentrationen utgör ett inkrämsförvärv och tillgångarna består i
personal, inventarier, lager, hyresavtal och kundavtal som är kopplade till VA-
verksamheten.

Enligt 4 kap. 1 § konkurrenslagen har Konkurrensverket att bedöma om en
företagskoncentration är ägnad att påtagligt hämma förekomsten eller
utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en avsevärd
del av det. Vid denna bedömning ska Konkurrensverket särskilt beakta om
koncentrationen medför att en dominerande ställning skapas eller förstärks.

Ahlsell distribuerar produkter inom el, ventilation, isolering, verktyg och maskiner, kyl, bygg, personligt skydd, VVS och VA till professionella kunder och i viss utsträckning detaljister. Sortimentet består av över 100 000 artiklar och är huvudsakligen indelat i tre produktsortiment: VVS&VA, el samt verktyg och maskiner. Ahlsell har ett centrallager i Hallsberg och även drygt 100 butiker i Sverige där man säljer direkt till slutkund. Ahlsell är ett helägt dotterbolag till Ahlsell AB som är noterat på Nasdaq Stockholm. Den största aktieägaren är Keravel S.a.r.l. som den 31 december 2016 ägde aktier motsvarande 60,4 % av kapitalet och rösterna i bolaget.

ViaCon VA lagerför och distribuerar produkter inom VA till professionella kunder i Sverige. ViaCon VA utgör innan förvärvet en del av ViaCon AB som är en del i ViaCon International AB. ViaCon-koncernen är en tillverkare och leverantör av bl.a. väg- och järnvägsbroar, viadukter, tunnlar och andra konstruktioner för infrastruktur och kontrolleras ytterst av SafeRoad Holding AB, som är noterat på Oslobörsen. ViaCon VA startade i Lidköping år 2004 och bedriver verksamhet på 11 lokala etableringar i Sverige.

Av anmälan framgår bl.a. följande om marknaden.

VA står för vatten och avlopp. Här omfattas de vatten- och avloppssystem som återfinns i marken utanför byggnader. VA kan särskiljas från VVS (värme, ventilation, sanitet) som omfattar alla de motsvarande system som återfinns inuti fastigheter. VA-material används främst vid utbyggnad, reovering och underhåll av kommunala VA-nät för vattenförsörjning och hantering av avloppsvatten och dagvatten samt underhåll och utbyggnad av VA-nät på privat mark.

Slutkunder för VA-material är i regel kommuner, kommunala bolag eller privata bygg- och anläggningsentreprenörer. Dessa kunder är att betrakta som professionella slutkunder. Privata slutkunder köper ofta VA-material i byggvaruhandel eller liknande.

VA-material utgörs av en mängd olika produkter. Dessa följer i stor utsträckning EN-standards och är därför fabrikatsberoende. Mot bakgrund av att slutkunderna ofta efterfrågar ett fullständigt sortiment av VA-material, samt att inga producenter tillverkar ett fullständigt sortiment, sker försäljning i stor utsträckning via grossister. Dessa grossister köper in och lagerför VA-material och säljer vidare antingen till detaljister eller direkt till professionella slutkunder.

Flera producenter har också egna representanter på marknaden som arbetar direkt med slutkunder för att åstadkomma en starkare ställning på marknaden.

Enligt anmälan är Ahlsell och ViaCon VA båda aktiva inom produktmarknaden för distribution av VA-material i Sverige. Denna marknad kan i sin tur delas in i försäljning till detaljister (t.ex. byggvaruhandel) respektive försäljning till

professionella slutkunder (t.ex. byggtreprenörbolag och kommuner), där ViaCon VA i huvudsak är inriktat på försäljning till professionella slutkunder. En ytterligare segmentering utifrån typ av komponent skulle enligt anmälan inte spegla konkurrensförhållandena på marknaden, då VA-material i majoriteten av fallen upphandlas som ett fullständigt sortiment.

Den geografiska marknaden för försäljning av VA-material är enligt anmälan nationell. En stor del av kunderna är nationellt närvarande, vidare förekommer att lokala kunder upphandlar kontrakt på nationell nivå. Det är inte heller nödvändigt för distributörer att vara närvarande i hela landet för att kunna konkurrera om nationella kontrakt, eftersom den avgörande faktorn är logistik.

Under Konkurrensverkets utredning har hittills framkommit bl.a. följande.

Generellt bekräftar marknadsaktörer att marknadsstrukturen präglas av två stora distributörer, Ahlsell och Dahl, med en uppskattad marknadsandel före förvärvet om 30-40 % vardera. ViaCon VA bedöms vara nummer tre, om än betydligt mindre än de två förstnämnda företagen. Nummer fyra är Onninen, övriga aktörer på marknaden är mycket små. Flera av de mindre är nyinträden med begränsad geografisk utbredning. Endast Ahlsell, Dahl, ViaCon VA och Onninen är rikstäckande.

Marknadsaktörer, främst professionella slutkunder, har framfört olika meningar om vilken betydelse de tillmäter Onninen som konkurrent till Ahlsell, Dahl och ViaCon VA. Vissa kunder anser att det i praktiken endast är de tre sistnämnda som kan möta deras krav på rikstäckande fullsortimentsgrossister i fråga om t.ex. service, sortiment och kompetens. Det har även framförts olika meningar om ViaCon VA:s betydelse, huruvida små, lokala grossister kan utgöra tillräckliga alternativ och huruvida två stora grossister (Ahlsell och Dahl) kan vara tillräckligt på grund av att kunder och leverantörer skulle kunna sätta press på grossisterna.

Även synen på möjligheterna till inträde eller expansion som konkurrerande distributör av VA-material i Sverige skiljer sig. De främsta hindren anges vara tillgång till de stora leverantörernas produkter till bra priser. Även bristen på tillgång till kompetent personal nämns. Andra anser att t.ex. de stora byggvaruhandlarna har logistiken och distributionen och borde kunna träda in.

ViaCon VA uppges av vissa marknadsaktörer ha utövat en prispress och ett konkurrenstryck på Ahlsell och Dahl som försvinner i och med koncentrationen. ViaCon har också varit en kanal in på marknaden för leverantörer som inte prioriteras hos de stora grossisterna.

Sammanfattningsvis kan Konkurrensverket i detta skede av utredningen inte utesluta att koncentrationen kan påtagligt hämma en effektiv konkurrens på marknaden för distribution av VA-material i Sverige.

För att Konkurrensverket ska kunna ta slutlig ställning till företagskoncentrationen krävs ytterligare utredning och analys av de effekter som koncentrationen kan komma att ge upphov till. Konkurrensverket beslutar därför att genomföra en särskild undersökning.

Detta beslut har fattats av stf. generaldirektören. Föredragande har varit konkurrensrådet Maria Ulfvensjö Baltatzis.

Kristina Geiger

Maria Ulfvensjö Baltatzis